

VÝSLEDKY XX. ROČNÍKU MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÉ SOUTĚŽE O NEJLEPŠÍ URBANISTICKÝ PROJEKT

V loňském roce se již po dvacáté mohli studenti vysokých škol, které mají ve svém ateliérovém programu urbanistický nebo územně plánovací projekt, přihlásit do soutěže o nejlepší urbanistický projekt. Soutěž organizuje Ústav prostorového plánování Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze pod záštitou Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR.

V porotě jubilejního XX. ročníku zasedli Jan Němec (město České Budějovice), Ivan Vorel (FSV ČVUT), Karel Havliš (FA VUT Brno), Wawrzyniec Zipsier (FATU Wrocław), Josef Morkus (Asociace pro urbanismus a územní plánování), Jan Cach (Magistrát hl. m. Prahy), Alžběta Sopiřová, (FA STU v Bratislavě), Laura Jablonská (FA ČVUT) a Dana Zákostelecká (Projektový Atelier Strakonice).

Porota se na svém zasedání 20. února zabývala 37 přihlášenými soutěžními pracemi: 25 projektů pocházelo z ČVUT v Praze, z toho 21 z Fakulty architektury a 4 z Fakulty stavební, 8 návrhů z Fakulty architektury STU v Bratislavě a 4 návrhy z Fakulty architektury VUT v Brně. Předsedou komise byl zvolen Jan Němec.

Porota hodnotila nápad projektu, komplexnost a realitu navrhovaného řešení, invenci, ale také kvalitu celkové prezentace. Letošní výběr zobrazuje širokou mozaiku různých urbanistických úloh a přístupů. Oceněna byla jak dobře mířená drobná řešení identifikovaných problémů, tak návrhy celých nových urbanistických celků. Mezi typickými městskými projekty se tak umístila například vize pro vesnici nebo výzkumný přístup k vytváření kvalitních veřejných prostranství.

V prvním kole hodnocení bylo preferenčními hlasy vybráno 12 prací postupujících do druhého kola, ve kterém na základě bodového hodnocení určila porota 6 finálových prací. Těmito pracemi se pak zabývala v rámci individuálního slovního hodnocení a následného hlasování, ze kterého vyplynulo rozdělení na odměny a oce-

něné práce. Na základě individuálního bodového hodnocení pak bylo určeno pořadí cen.

Dne 24. března se v prostorách Fakulty architektury uskutečnila slavnostní vernisáž výstavy oceněných prací a veřejné vyhlášení vítězů.

Diplomy předal děkan Fakulty architektury prof. Ing. arch. Ladislav Lábus, Hon FAIA. Ve svém proslavu vyzdvihl příležitost, kterou studentské soutěže skýtají, a to nechat svou práci objektivně posoudit akademickými pracovníky i lidmi z praxe. Hodnotu studentské soutěže O nejlepší urbanistický projekt vidí především v možnosti porovnání přístupu soutěžících z různých vysokých škol. Studenti tak získávají cennou zpětnou vazbu, která jim může usnadnit nejen další studium na vysoké škole, ale též zorientovat se v praktických aspektech urbanismu ještě před nástupem do praxe.

Vítězné projekty byly na Fakultě architektury ČVUT vystaveny do 4. dubna, aby se poté přesunuly na jarní konferenci Asociace pro urbanismus a územní plánování v Lázních Jeseník, kde si je účastníci mohli 23. a 24. dubna prohlédnout, a následně na Fakultu architektury VUT v Brně a na Fakultu architektury STU v Bratislavě. V Praze pak budou znovu k vidění v rámci Mezinárodní konference AESOP ve dnech 13.–16. 7. na Fakultě architektury a na podzim v rámci celorepublikové akce Architecture Week v Národní technické knihovně.

Oceněné práce:

1. cena Brněnská okružní třída – léčba města

Vladimíra Soukupová, Pavel Čučka, Ondřej Palenčar, Barbora Krátká

FA VUT Brno, Ústav navrhování 5, Doc. Ing. arch. Gabriel Kopáček, Dr.

Hodnocení poroty:

Přehledně strukturovaná práce studentek a studentů zaujala porotu snahou o propojování („sešívání“) stávajících částí sídelního útvaru – města.

Území městského brněnského okruhu bylo podrobeno dopravní, prostorové a funkční analýze. Městské struktury byly posouzeny z hlediska širších dopravních vztahů, pohybu aut, hluku, tras MHD, pohybu chodců, funkčního rozdělení ploch, podlažnosti, estetické kvality a technického stavu zástavby, kvality parteru podle J. Gehla a funkce prostranství. V práci byly popsány hodnoty, limity a problémy řešeného území; reference naznačily inspirace řešení.

Na řešení konceptu porota ocenila snahu o hledání vztahu jednotlivých vrstev, pojmenování problémů a definování míst k „léčení“. Dalším oceněným přínosem práce bylo, že se nezabývá jen analýzou, ale hledá i řešení v hmotové, prostorové i funkčně zdařilém návrhu, který kultivovaně doplňuje a zhodnocuje stávající strukturu města. Práce kolektivu autorů má jednotný grafický styl, je přehledně prezetována od analýzy přes koncept až k návrhu. Řeší aktuální problémy mnoha současných měst. Proto v závěrečném hlasování získala největší počet hlasů a umístila se mezi ostatními zajímavými soutěžními návrhy na prvním místě.

1. cena – Brněnská okružní třída – léčba města

2. cena – Vesnice Malé a Vysoké Březno

3. cena – New Heart for Libuš

2. cena Vesnice Malé a Vysoké Březno

Miroslav Bachura, František Gattermayer, Magda Havlová, Markéta Součková

FA ČVUT Praha, Ateliér Jana Šépky a Mirky Tůmové

Hodnocení poroty:

Skromná práce zaujme až na druhý pohled. Zvolené téma je přesto velmi aktuální. Pohraničí postižené poválečným odsunem německy mluvících obyvatel, kolektivizace zemědělství od padesátých let a extenzivní těžba hnědého uhlí v okolí. To jsou stigmata determinující reálné prostředí mnoha vesnic.

Šetrná obnova, založená především na principech tvorby veřejných prostorů charakteristických pro vesnici metodou „utvářením zevnitř“ je zřejmě největším kladem předložené práce. Autentická zkušenost detailně poznaného prostředí, z toho odvozená pravidla pro novou parcelaci i prostorovou regulaci jsou prezentována urbanistickou a architektonickou studií. Aplikace prostorových pravidel včetně architektonických typů domů a staveb srozumitelně ukazují jak vhodným způsobem doplnit nejen chybějící funkce na vesnici, ale jak také dotvořit prostory obce s vlastním geniem loci.

3. cena New Heart for Libuš

Cécilia Cardinaud, Linda Schleppers, Markéta Wallo

FA ČVUT Praha, Ústav prostorového plánování, prof. Ing. arch. Karel Maier, CSc.

Hodnocení poroty:

Projekt věnovaný obtížné úloze v prostorově a funkčně velmi nesourodé a fragmentované zástavbě dobře využívá potenciálu místa. Analýzy ukazují východiska uchopení úlohy a jejího řešení. Význam je přikládán napojení Libuše trasou metra a překryvnými systémy tramvaje a autobusu nejenom v radiálním směru do centra, ale i ve směrech k velkým obytným souborům mezi Libuší a koridorem Vltavy (Modřany, Novodvorská, Lhotka). To vytváří při deficitu občanské vybavenosti v prostoru Libuše, zdůrazňovaném v analýzách, předpoklady pro významné koncentrace aktivit v řešeném území.

Navržené řešení dobře reaguje na existující zástavbu a směry přirozených pěších tras a vytváří prostorově promyšlenou skladbu veřejných prostranství a funkcí centra. Dimenze prostorů, hmotová skladba a měřítko navržené prostorové struktury jsou úměrné a vytvářejí představu soudobého centra bez nutnosti výškových dominant a hmotových kontrastů. Předností návrhu spočívají též v komplexnosti elaborátu, který čitelně a srozumitelně prezentuje nejenom analýzy, ale také výklad návrhu.

Návrh je přitom řešen nejenom v urbanistické situaci a 3D zobrazení, ale také v řezech objekty a otevřenými prostory a v základním dispozičním schématu zástavby v úrovni parteru. Projekt se vyznačuje promyšlenou koncepcí a komplexností její prezentace.

Odměna Doplnění městské struktury Dejvice – Hradčanská

Tomáš Kučera

FA ČVUT Praha, Ústav urbanismu, ateliér Kuzemský

Hodnocení poroty:

Projekt řeší oblíbenou úlohu dotvoření lokality Hradčanská v Praze. Navržená kompaktní městská struktura je adekvátní poloze území a dobře navazuje na okolní zástavbu. Proporce navržených veřejných prostranství se jeví jako přiměřené. Návrh se dobře vypořádá s limity danými zejména složitou situací staveb dopravní infrastruktury. Za diskutabilní porota považuje řešení „vnitrobloku“ se solitérními objekty s předzahrádkami v parteru, umístěnými na zvýšené podestě nad úroveň veřejných a poloveřejných prostranství. Toto řešení může vytvářet nepříjemná zákoutí a ponechává minimum prostoru pro zeď na rostlém terénu.

Přínosným kompozičním prvkem návrhu je protažení ulice Dejvické ve stopě historické cesty. Prodloužená ulice a na ní navázané klíčové aktivity

Odměna – Doplnění městské struktury Dejvice – Hradčanská

v území podporujú stávajúce hodnoty obchodní ulice a rozvíjajú jej potenciál. Dôležitosť v mestskej štruktúre je navyše podtržena návrhom preložky tramvajovej trate do jej stopy. Zaujímavým prvkom je zámerné uzavretie kompozičnej osy od Píseckej brány (ulice Bubenečská – K Brusce). Porota postrádala podrobnejší popis navrhovaného riešenia, na druhú stranu uvítala heslovitě popísané princípy, ze ktorých autor vycházel. Za veľmi kvalitný a presvedčivý považuje porota grafické podanie návrhu. Vizualizácie jasne dokumentujú charakter i atmosféru navrhovaného územia.

Odměna

Trnava a jej rozvoj – západný rozvoj mesta – zóna Kamenný mlyn

Tamara Čendulová

FA STU Bratislava, Ústav urbanizmu a územného plánovania, doc. Ing. arch. Alžběta Sapirova, CSc.

Hodnocení poroty:

Študentská práca „Trnava – západný rozvoj“ obsahuje rozsiahlu analýzu riešeného územia od regionálnych súvislostí, cez sídelne až po zonálne. Vyznačuje sa hlbokým poznaním východísk, ktoré ovplyvňujú celkový návrh riešenej lokality, s jasnou a čitateľnou organickou koncepciou, ktorou sa predišlo monotónnosti a schématickosti. Navrhovaná urbanistická štruktúra pozostáva z viacerých funkčných zón – centrálnej polyfunkčnej, obytnej, športovo-rekreačnej, vedeco-výskumnej až po výstavnú. Jednotlivé časti sú vzájomne prepojené v smere juh-sever bulvárom, ktorý je ukončený kruhovým objazdom. Práve táto okružná križovatka, ktorá tvorí

Odměna – Trnava a jej rozvoj – západný rozvoj mesta – zóna Kamenný mlyn

lokálne centrum, bola členmi komisie posúdená ako riešenie, ktoré nie je vhodné pre ťažiskové priestory.

Naopak prínosom práce je optimálne zapojenie prírodného potenciálu do celkového návrhu, či už vo forme aleji alebo širších zelených pásov, doplnených športovými a relaxačnými aktivitami. Prírodné prvky tvoria deliace priestory medzi mestskou a vidieckou štruktúrou zástavby. Územie, v kontakte s vodnou plochou, poskytuje miesto pre stretávanie ľudí a aktívne trávenie voľného času. V ťažisku celej štruktúry je tento priestor navrhnutý ako mestské nábrevie, s možnosťou prechádzok a posezenia pri vode v kaviarňach a reštauráciách; v obytnom území postupne prechádza do prírodného charakteru, ktorým je vedená pešia a cyklotrasa. Práca bola navrhnutá na odmenu pre veľký rozsah, širokú obsahovú náplň, zaujímavú koncepciu riešenia.

Odměna

Moje náměstí – hodnocení kvality náměstí

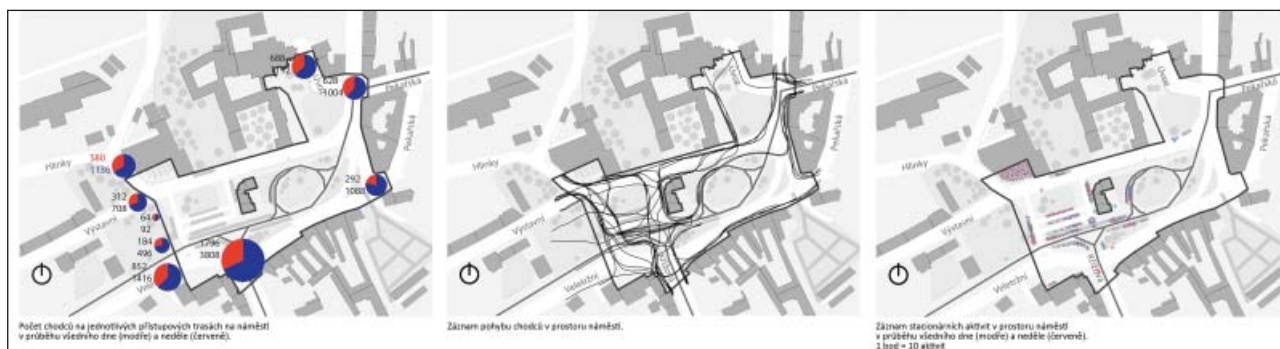
Pavla Kilnarová, Ivana Lelkes, Kristián Škoda

FA VUT Brno, Ústav navrhování V, doc. Ing. arch. Gabriel Kopáček, Dr.

Hodnocení poroty:

Předmětem řešení bylo vytvoření metodiky činnosti při hodnocení místních veřejných prostranství. V práci bylo analyzováno, podle autorských multikriteriálních zásad hodnocení, 66 veřejných prostranství. Druhou složkou práce bylo provedení podrobného výzkumu hodnocení jakosti života na Halasově náměstí podle metodiky, kterou navrhl Jan Gehl.

Komise ocenila komplexní a elastický přístup k problému veřejných prostor

Odměna – Moje náměstí – hodnocení kvality náměstí

Odměna – Moje náměstí – hodnocení kvality náměstí

a metodologickou důslednost. Analýzy na sebe navazují a každá je autory vhodně přizpůsobena vzhledem k potřebám občanů (např. díky uvedení změn v dotazníkovém šetření). Autoři vložili do své studie velké množství práce, a přesto celek neztrácí komunikativnost. Část multi-kriteriálního hodnocení byla vypracována syntetickou formou karet charakterizujících jednotlivá náměstí včetně závěrečného shrnutí a návrhu, jak dosáhnout zlepšení. Tento přístup dovoluje v širší míře hodnotit a srovnávat jakost náměstí v jejich podobnosti i odlišnosti a současně toto

hodnocení ve značné míře propagovat, např. na webových stránkách jako to udělali autoři. I když je tato práce převážně teoretická, velmi dobře vstupuje do současného proudu multidisciplinárních prací, které využívají techniku participace veřejnosti.

Více informací o soutěži a sborník oceněných projektů včetně autorských zpráv najdete na internetové adrese www.gis.cvut.cz

*Ing. arch. Zuzana Krmelová
 Fakulta architektury ČVUT*